

JÄRJESTÖYHTEISTYÖN OHJE JUUPAJOEN KUNTA

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto
2. Kuntalain veloitteet
3. Juupajoen kuntastrategia
4. Yhteistyön muodot
5. Kumppanuustoiminta
6. Avustukset ja tuet
7. Järjestöille tarjottavat toimitilat
8. Järjestöjen osallistuminen kunnan hyvinvointityöhön
9. Tiedottaminen, kunnan järjestöyhteyshenkilöt ja yhteystiedot

1. JOHDANTO

Tämän Juupajoen kunnan järjestöyhteistyön ohjeen tavoitteena on tuoda kootusti esille kunnan järjestöille tarjoaman tuen ja yhteistoiminnan periaatteet. Se avaa yhdistyksille ja kylille – ja laajemminkin kuntalaisille – kunnan strategioiden ja talousarviopäätösten järjestöjä koskevan sisällön.

Järjestöyhteistyön ohje on työkalu järjestö-kuntayhteistyön tiivistämiseen. Se tuo kootusti esille kunnan ja yhdistysten välisen yhteistoiminnan periaatteita. Jokaisessa kunnassa on hyvä kirjata yhdistysten kanssa tehtävän yhteistyön periaatteet järjestöyhteistyön ohjeeseen. Selkeästi kirjatut toimintaperiaatteet helpottavat molemminpuolista kommunikointia, edistävät yhdistysten tasapuolista kohtelua ja lisäävät kunnan toiminnan läpinäkyvyyttä kansalaisyhteiskuntaan päin.

Järjestöyhteistyön ohje perehdyttää ja auttaa ymmärtämään yhdistyksissä ja kunnassa toimivien henkilöiden käsitystä siitä, mitkä ovat oman kunnan ja järjestöjen väliset pelisäännöt ja toimintatavat. Sote- ja maakuntauudistuksen myötä kuntastrategiat muuttuvat, ja tässä vaiheessa on tärkeää järjestöjen näkökulmasta kirjata ylös, miten järjestöt otetaan huomioon toimijoina, ja miten kuntalaisten osallisuus sekä kuuleminen näkyvät uudessa kuntastrategiassa.

Järjestöyhteistyön ohjeeseen kirjataan, miten järjestöjä osallistetaan kunnan hyvinvointisuunnitteluun ja sen toteuttamisen arviointiin. Tällä varmistetaan järjestökentän näkemys vuosittaisissa hyvinvointitoimenpiteissä.

Järjestöyhteistyön ohje päivitetään vuosittain talousarviopäätösten ja hallintokuntien tekemien linjausten mukaisesti kunkin vuoden helmikuussa.

Juupajoen kunta toimii tiiviissä yhteistyössä kaikkien kunnassa toimivien yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Yhteistyön säännöllisenä rakenteena toimii n. kolme kertaa vuodessa kokoontuva Kuntatiimi, johon on kutsuttu mukaan kaikki paikalliset järjestöt ja kunnan hyvinvointipalvelujen edustus.

Kunnan yhdistisyhdyshenkilön tehtävänä on auttaa yhdistyksiä toiminnassaan eri tavoin ja ylläpitää verkostoja yhdessä järjestöagentin kanssa.

2. KUNTALAIN (410/2015) VELVOITTEET

22 § Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja;
- 2) selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin;
- 4) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun;
- 5) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;

6) tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

3. JUUPAJOEN KUNTASTRATEGIA

Kuntalain 37 pykälän mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kunnanvaltuusto hyväksyi uuden kuntastrategian 20.11.2023. Vuoden 2025 talousarvio on toinen, joka on laadittu uuteen strategiaan perustuen.

Tulevaisuustavoitteemme on täyttää elämää yhteisöstä, kasvua yrittäjyydestä ja voimaa verkoista.

Juupajoki on hyvinvoiva yhteisö, josta kaikki sen jäsenet voivat olla ylpeitä. Meillä asukkaiden osallistuminen on laajaa. Elinkeinorakenteemme on monipuolinen. Teemme yhteistyötä ennakkoluulottomasti sekä kumppanina että vetovastuussa. Olemme toimintamme kautta kokoamme suurempi kunta.

Strategian ydinosaat koostuvat tulevaisuustavoitteesta, toiminnan painopisteistä sekä perustasta ja periaatteista. Painopisteet ovat

- Osallisuus ja demokratia,
- Palvelujen monipuolinen kehittäminen,
- Kestävä talous itsenäisyyden takeena,
- Puu, metsä ja luonto, sekä
- Yrittäjyys vahvuutenamme.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet johdetaan strategian painopisteistä. Tavoitteet on pyritty laatimaan siten, että tavoitteen toteutumisen seuranta on mahdollisimman yksiselitteistä. Edistämisvastuu on ensisijaisesti tavoitteen edistämiseksi nimetyillä viranhaltijalla. Toiminnallisia tavoitteita ja niiden toteutumisen seuranta ohjataan käyttämään myös vuoden aikana käytävien tavoite- ja arviointikeskustelujen runkona.

Toiminnallisten tavoitteiden tarkoitus on toteuttaa kuntastrategiaa. Strategiasta enemmän kunnan verkkosivuilta: <https://juupajoki.fi/hallinto-ja-paatoksenteko/kuntastrategia/>

4. YHTEISTYÖN MUODOT

Kuntatiimi

Kuntatiimi on moniammatillinen kunnan ja yhdistysten muodostama tiimi, johon kuuluu edustaja kaikista kunnan hyvinvointisektorin osastoista sekä kaikista Juupajoella toimivista yhdistyksistä sekä yritysten edustajia. Kuntatiimi kokoontuu noin kolme kertaa vuodessa keskustelemaan kunnan ajankohtaisista asioista ja yhdistysten toimintasuunnitelmista sekä suunnittelemaan yhteistyötä.

Kuntatiimi on saanut alkunsa jo vuonna 1999, kun Mannerheimin Lastensuojeluliiton Hämeen piiri käynnisti Menoa Maalla –hankkeen, jonka tarkoituksena oli kehittää lapsiperheiden palveluja paremmaksi maaseudulla. Hanketta toteutettiin Juupajoen lisäksi neljällä muulla paikkakunnalla. Tämän hankkeen tuloksena oli Juupajoella mm. Kuntatiimi. Aluksi Kuntatiimi koostui järjestöistä ja tahoista, jotka tekevät työtä lasten ja nuorten parissa, mutta sittemmin kokoonpano on laajennettu käsittämään kaikki kunnan yhdistykset ja hyvinvointisektorin alueet.

Ota yhteyttä:

Anne Tuovila
Kuntatiimin puheenjohtaja
Hyvinvointijohtaja
050 591 5456
anne.tuovila@juupajoki.fi

Asiakasraadit

Asiakasraati on ryhmä, joka kootaan jostakin asiakasryhmästä. Raadin tarkoituksena on tuottaa tietoa, mielipiteitä ja kokemuksia, joita käytetään kehittämistyön ja palveluiden parantamisen tueksi. Raatia voidaan käyttää asiakaspalautteen keräämiseen, mutta myös uusien ideoiden synnyttämiseen tai testaamiseen. Raadin hyötynä on se, että siellä nousee esiin sellaisia asioita, joita ei arjen asiakastilanteissa saada tietää. Asiakasraati on asiakkaiden ja työntekijöiden yhteinen kehittämissyhmä. Tällöin asiakasraati mahdollistaa suoran, välittömän ja ajantasaisen palautteen ja tiedon annon.

Juupajoelta osallistuu mm. sote-palveluiden asiakasraatitoimintaan muutama kuntalainen. Raatiin on pyydetty nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston edustus.

Palveluiden kehittämisen yhteydessä voidaan järjestää asiakasraateja. Kirjaston uudistamisen aikaan kutsuttiin kirjastossa käyviä kuntalaisia mukaan asiakasraatiin kehittämistyöhön.

Kuntalaistilaisuudet

Kuntalaistilaisuuksia järjestetään yleensä silloin, kun on tarpeen esitellä tai työstää jotakin kuntalaisten kannalta merkittävää asiaa. Asia voi liittyä palveluiden järjestämiseen, talouteen tai kunnassa tapahtuviin ilmiöihin. Yleensä kuntalaistilaisuuksissa on alustus aiheesta, ja sen jälkeen on mahdollisuus keskustella.

Yhdistysten yhteiset tapahtumat

Pienissä kunnissa on yleistä, että yhdistykset yhdistävät voimavaransa suurempia tapahtumia järjestettäessä. Usean yhdistyksen avulla pystytään järjestämään isoja tapahtumia. Kulttuuritoimintaa järjestävien yhdistysten ja tahojen kanssa on myös tarkoitus virittää yhteistyötä kunnassa.

5. KUMPPANUUSTOIMINTA

Kunnalla voi olla kumppanuuksia järjestöjen ja kylätoimijoiden kanssa. Esim. liikuntapaikkojen (kaukalot, kyläladut) ylläpito- ja raivaustyöt, rantojen siivous, leikkikenttien haravointi. Myös vapaa-aikatoimella voi olla kumppanuuksia järjestöjen kanssa, näistä Juupajoella toteutuvia esimerkkejä ovat mm. nuorisotoimen kerhot, kurssit ja tapahtumat.

6. AVUSTUKSET JA TUET

Kunnanhallitus julistaa haettavaksi paikallisille seuroille, yhdistyksille ja järjestöille tarkoitettua avustusta 24.2. – 23.3.2025 välisenä aikana. Hyvinvointia edistävään toimintaan on jaossa yhteensä 16.500 euroa.

Avustukset voidaan myöntää yleis- ja perusavustuksena tai kohdeavustuksena. Päivitetyt avustuskriteerit ovat:

1. MÄÄRÄ

- Osallistujien määrä säännöllisessä ohjatussa toiminnassa, johon avustusta haetaan.
- Yhdistyksen/seuran järjestämien tapahtumien määrä
- Tapahtumien määrä, joihin yhdistys/seura osallistuu muuna kuin järjestäjänä eli tekee yhteistyötä muiden yhdistysten kanssa

2. LAATU

- Kuinka monta palkattua ohjaajaa/vapaaehtoista yhdistyksessä/seurassa toimii?
- Toiminnan vaikutukset osallistujien ja muiden kuntalaisten hyvinvointiin
- Yhdistyksen/seuran kehittämissuunnitelma/tulevaisuuden visio
- Yhdenvertaisuus
- Monipuolisuus
- Toiminnan avoimuus

3. MUUT TOIMINNAN MERKITYSTÄ TUKEVAT SEIKAT

- Toiminnan näkyvyys
- Kuntalaisten aktiivisuuteen ja osallisuuteen kannustava toiminta
- Muut rahoituskanavat, joista yhdistys voi hakea rahoitusta
- Paikallisuuden hyödyntäminen

Avustusten myöntämisen perusteena olevat kriteerit ja hakuohjeet esitellään myös hakukaavakkeen liitteissä. Hakukaavakkeita saa kunnanvirastolta ja kunnan verkkosivulta.

Hakemuksen liitteeksi tarvitaan toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto vuodelta 2023, yhdistyksen/seuran/järjestön kehittämissuunnitelma 1–2 vuoden ajalle sekä toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2025. Uusi hakija toimittaa myös yhteisön/yhdistyksen/järjestön säännöt.

Mikäli yhdistykset eivät pysty käyttämään kaikkea myönnettyä avustusta, kutsutaan avustuksen saaneet yhdistykset koolle joulukuussa päättämään, onko jokin rahoitettava kohde vielä tiedossa.

7. JÄRJESTÖILLE TARJOTTAVAT TOIMITILAT

Juupajoella toimivat yhdistykset saavat käyttää kunnan omistamia tiloja maksutta. Yleisimmin käytettyjä tiloja ovat kunnanviraston kokoushuone, vapaa-aikatalon kokoushuone sekä yhdistysten varastotilat, koulukeskuksen eri tilat, Pienten lasten koulun liikuntasali ja päiväkot.

Vapaa-aikatalon nuorisotilaa (iso sali + keittiö) voidaan myöntää yhdistysten kertaluontoisiin tapahtumiin kunnan oman toiminnan ulkopuolisina aikoina.

8. JÄRJESTÖJEN OSALLISTUMINEN HYVINVOINTITYÖHÖN

Järjestöt edistävät hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta

Kansalaisjärjestöillä on tärkeä rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Järjestöt työskentelevät lähellä kuntalaisten arkea. Niissä ihmisillä on mahdollisuus osallistua yhteiskunnan toimintaan ja erilaisiin harrastuksiin. Toiminnan vuorovaikutuksellisuuden ja yhteisöllisyyden kautta syntyy sosiaalista pääomaa. Järjestötoiminta antaa yhteiskunnallisia vaikuttamismahdollisuuksia myös niille kansalaisille, joiden ääni tulee muutoin heikosti kuulluksi.

Järjestöt ovat kunnille tärkeä kumppani julkisten palveluiden tuotannossa. Julkinen ja yksityinen sektori sekä järjestöt voivat toimia yhteistyössä erilaisten sosiaali- ja terveysalan ongelmien ratkaisemiseksi. Järjestöjen keskinäinen sekä kuntien ja järjestöjen välinen yhteistyö ja uudet kumppanuudet ovat tärkeällä sijalla väestön terveyden edistämisessä ja väestöryhmien välisten terveyserojen kaventamistyössä.

Järjestöjen ja kuntien kumppanuudella terveyden edistämiseen liittyvä toiminta saadaan lähemmäs kuntalaisia. Samalla vahvistetaan kuntalaisten äänen kuulumista.

Juupajoella järjestöjen panos hyvinvointityöhön korostuu lasten ja ikäihmisten järjestötoiminnassa. Muun muassa MLL, 4H, Juupajoen Eräpartio, VPK sekä erilaiset ikäihmisten yhdistykset tekevät tärkeää työtä hyvinvoinnin eteen ja sen lisäämiseksi. Paikalliset yhdistykset tarjoavat mahdollisuuksia liikkumiseen, yhdessäoloon, terveellisen ruuan valmistukseen ja elämyksiin.

9. TIEDOTTAMINEN JA KUNNAN JÄRJESTÖYHTEYSHENKILÖT, YHTEYSTIEDOT

Tietoja yhdistystoiminnasta ja yhdistyksistä

Kunnan verkkosivuilta löytyy tietoa Juupajoen yhdistystoimintaan liittyvistä asioista:

<https://juupajoki.fi/vapaa-aika-ja-hyvinvointi/seurat-ja-yhdistykset/>

Tarpeeseen saada tietoa järjestöistä on herätty myös valtakunnallisesti. Lähellä.fi on valtakunnallisesti ja alueellisesti toimiva helppokäyttöinen verkkopalvelu, jonka avulla löydät merkityksellistä toimintaa, yhteisöllisyyttä, apua ja osallistumismahdollisuuksia. Palvelu kokoaa järjestöjen ja yhteisöjen tuen, toiminnan ja tapahtumat yhteen osoitteeseen, sekä edistää kansalaistoiminnan näkyvyyttä Suomessa. Sivustoon pääset tutustumaan [täällä](#).

Kaikkien järjestöjen kannattaa täyttää tietonsa Lähellä.fi sivustolle. Sivuston kautta järjestöjen ajantasaiset tiedot on mahdollista linkittää suoraan myös kunnan verkkosivuille. Tämän toiminnan avulla kunnan työntekijät ja kuntalaiset pääsevät helposti ajantasaisen järjestötiedon äärelle.

JUUPAJOEN OMAT YHTEYSHENKILÖT

Yhteystiedot:

Ota yhteyttä jos...

- sinulla on yhteistyöideoita
- haluat tietoa Juupajoen yhdistyksistä

Moona Rätty

Yhdistysyhdyshenkilö

Vapaa-aikakoordinaattori / Juupajoen kunta

040 774 6443

moona.raty@juupajoki.fi

KUNNAN YHTEYSTIEDOT

Juupajoen kunta

Koskitie 50

35500 KORKEAKOSKI

p. 03-377 5100

Sähköpostiosoite: juupajoki.kunta@juupajoki.fi

Kunnan Facebook-sivu: facebook.com/Juupajoki

Kunnan Instagram-profiili: [juupajoki.fi](https://www.instagram.com/juupajoki.fi)